

exigere posset: iuxta illud Matt. 5. Si te percosserit in maxillam, præbe ei & alteram, quæ reducuntur ad obedientiam: quorum omnium obseruantia per reductionem pertinet ad obseruantiam illorum trium, quamvis non ita perfectè: sed in parte, & secundum quid, ait D. T. quo. Iupra. Dico igitur, quamvis ad istorum, & similium consiliorum obseruantiam non teneamus ex præcepto, nisi secundum præparationem animi, ut dictū est, tamen ea contemnere, & spernere, est peccatum mortale.

Dico (nisi secundum præparationem animi) in aliquibus enim casibus consilia habet vim præcepti: nam vt ait D. T. 2. 2. q. 124. art. 3. in refponfione ad prium arg. & martyrum regulariter fit de consilio, ut pro zelo fidei, & charitate fraterna, quandoque prouocemus tyrannos infideles ad mortem subeundam, ut multi Martyres fecerunt, qui sponte se martyrio obtulerunt: tamen quando contingit publicè fidem confiteri ad instruptionem, & confirmatione fidelium, ut accidere posset Christianis captiuis apud Turchas pro timiditate deficere, vel ad reprimendam infidelium, & tyranorum insultationem, tunc tenemur de præcepto vitam exponere pro fidei confessione: iuxta illud Dominicum. Qui me confessus fuerit coram hominibus; confitebor & ego eum coram Patre meo, ideo tenemur semper habere animi præparationem, pro Christi nomine mortem subire; quando occasio hoc miniflaret: quamvis illam querere non tenemur: Idem dicendum de continentia maritali: nam & si consilium sit communis coniugum confensu, contineri ad iniucem, iuxta illud Pauli ad Corinthios. 1. c. 7. Qui statuit in corde suo firmus, non habens necessitatem, potest statim autem habens suu voluntatis, & hoc iudicauit in corde suo, feruare virginem suam, benefacit: tamen quandoque continentia est de necessitate salutis; quando scilicet alter coniugum esset infirmus, aut absens, ait August. in libro de adulterinis coniugijs. Idem quoque de elemosyna, quando quis non habet superflua: quamvis enim regulariter non teneatur, tamen in calu extrema necessitatis, quando videret proximum perire, & posset ei succurrere: tenetur ex præcepto, eum subuenire, ut latius inferius.

Dixi (ea contemnere est peccatum mortale) profiteri namque Religionem & vota emittere, opus consilij est, qui autem voveret, iuraret, aut promitteret animo firmato se nullo pacto Religionem ingressurum, aut aliud votum emisurum, peccaret mortaliter, dicit enim Caiet. secund. secund. quæst. 88. artic. secund. Et si non displiceat Deo, te non sequi consilium suum, displicet tamen ei, quod tu promittis non sequiturum suum consilium. Item mutare indigenti ex Charitate consilij est, qui autem tali animo obstinato proponeret, se nolle mutare etiam, si accideret casus necessitatis, aut ut Deo displiceret, mortaliter delinqueret. Idem de elemosyna, illa namque & si in duobus tantum casibus sit in percepto, obligans ad mortale, ut ait D. Thom. in 4. distinct. 25. quæst. secund. articu. 1. & Gaetan. in suis opusculis sequente doctrinam antiquorum patrum, scilicet quando homo superflua habet opes, pro statu suo, & suorum, qui sunt sub eius tutela, tunc enim largas elemosynas facere tenetur; etiam si non occurrat ei homo egenus, ab eo petens. Secundo quando occurreret casus necessitatis, tunc homo etiam non habens superflua, sed tantum necessaria vita, pro statu familiae sua, tenetur de sua substantia egeno subuenire. Si queris quis est casus necessitatis? Casus necessitatis dicitur, quando videtur homo in tali miseria positus, quod egestate moritur, aut prævi detur in talem necessitatem probabiliter venturum, & non est qui paorem frangat ei, & suæ necessitati succurrat: aut quando videtur puerilla in periculo vendere suæ virginitatem, aut honorem pro victus in opia, & potest succurriri aut quando videtur cuius pro debitis soluendis pati multa interesse, & damna, cuius op- pressio

Continen-
tia marita-
lis quando
est in præ-
cepto.

22
Martyrum
quando est
in præcepto.

23
elemosyna
quando est
in præcepto.
Casus nece-
sitatis quan-
do est.

Casus
necessitatis
quando est.